

Tom Michell s-a născut și a crescut în Anglia rurală, unde și-a descoperit dragostea pentru animale, păsări și plante. După ce a trăit în Argentina, s-a întors acasă și s-a stabilit la Cornwall. În timpul liber, îi face plăcere să picteze viața sălbatică din jurul fermei sale, având o anumită aplecare pentru păsările răpitoare. *Lecția pinguinului* este prima lui carte, în care își amintește cu drag, umor, candoare și entuziasm de experiențele trăite în America de Sud.

TOM MICHELL

LECTIA PINGUINULUI

Traducere din limba engleză
de Magda Dragu

Ilustrații de Neil Baker

youngart

Mulțumiri

Sunt recunoscător multor oameni pentru sprijinul, încurajările și ajutorul lor în scrierea poveștii lui Juan Salvado, pinguinul. Lui Jessica Leeke de la Penguin Random House care mi-a susținut cauza fără între-rupere, Laurei Warner care ne-a „găsit” și lui Karen Whitlock, redactorul meu. Le sunt recunoscător acestor profesioniști pentru tot ce au făcut pentru mine. Lui Mike Tate, fost jurnalist la *The Times*, un om de litere și un prieten credincios. Mamei mele, care a păstrat toate lucrurile pe care le-am trimis acasă, dar îndeosebi minunatei mele soții și copiilor noștri, fără de care nu aș fi pus niciodată mâna pe stilou. Vă mulțumesc.

Cuprins

Prolog	7
1. Am găsit un pinguin	11
2. Pinguinii Magellan	21
3. E ora de baie.....	24
4. Avertisment de furtună în Insulele Falkland	40
5. Obiceiuri ciudate	50
6. Vei primi un peștișor	69
7. În sus și-n jos	80
8. Prietenii noi	94
9. Comoara găsită	100
10. O discuție pe terasă	109
11. O vizită la grădina zoologică	114
12. Mascota	127
13. O vizită acasă la Maria	140
14. În sălbăticie, după pinguini	150
15. În căutarea lui El Dorado	166
16. „Eu pot să înnot?”	182
17. Și au trăit cu toții fericiți..	197
18. Reflectii de departe	205
Epilog	211
Glosar de termeni spanioli	222
Mulțumiri	224

Prolog

Dacă mi-ar fi spus cineva pe vremea când eram copil, în anii '50, că viața mea va fi legată cândva de cea a unui pinguin și că, cel puțin pentru o vreme, vom fi împreună împotriva lumii întregi, aş fi reacționat cu mult calm. În fond, mama ținuse trei aligatori la casa din Esher până când au crescut prea mari și au devenit prea periculoși pentru acel oraș pașnic, iar îngrijitorii de la grădina zoologică din Chessington au venit să-i ridice. Nu intenționase ea să țină aligatori la casa din Esher. Locuind în Singapore până la vîrsta de șaisprezece ani, înainte de a se întoarce în Anglia, a primit de la cel mai bun prieten al ei trei ouă drept amintire, într-o scenă de despărțire duioasă și plină de lacrimi. Bineînțeles că ouăle s-au clocit în cabina ei în timpul lungului voiaj, aşa că, se-nțelege, a trebuit să le ia cu ea acasă. Peste ani, în momente de tristețe, observa câteodată că acest cadou plin de imaginație a fost probabil cel mai puternic suvenir pe care îl primise vreodata.

Știam bine animalele sălbaticice și domestice. Faptul că am crescut la țară mă făcea să am o perspectivă realistă asupra vieții. Cunoșteam soarta vulpilor și a animalelor de la fermă. Totuși, animalele exotice le știam numai de la zoo și din propria mea imaginație. Precum filmele

lui Walt Disney de mai târziu, și eu am fost inspirat de geniul lui Rudyard Kipling. Mă identificam complet cu *Cartea Junglei* și *Kim*, iar zilele de școală descrise de Kipling corespundeau întru totul cu ale mele, la peste jumătate de secol mai târziu.

E adevărat. Am fost crescut într-o perspectivă eduardiană asupra lumii. Părinții mei se născuseră în părți diferite ale Imperiului și aveam bunici, unchi, mătuși și veri răspândiți pe tot globul: Australia, Noua Zeelandă, Canada, Africa de Sud, India, Ceylon (în prezent Sri Lanka), Singapore, Rhodesia (Zimbabwe), Nyasaland (Malawi) și aşa mai departe. Mie locurile astăzi îmi erau aproape familiare. De câteva ori pe an, soseau scrisori din aceste țări – și mai rar autorii lor – și îmi aprindeau imaginația cu povestiri despre „Africa cea mai neagră” și altele de genul acesta. Dar voi am să descoper ceva diferit, un teritoriu neexplorat, o adevărată *Terra incognita*. America de Sud era un tărâm pe care nimeni din cei pe care îi cunoșteam nu părea să îl fi exploatat sau să fi avut vreo legătură cu el. Așa că încă din școală am decis că voi merge în America de Sud când voi crește. La vîrsta de doisprezece ani mi-am cumpărat un dicționar spaniol și am început în secret să învăț expresii în spaniolă. Când avea să se ivească ocazia, urma să fiu gata.

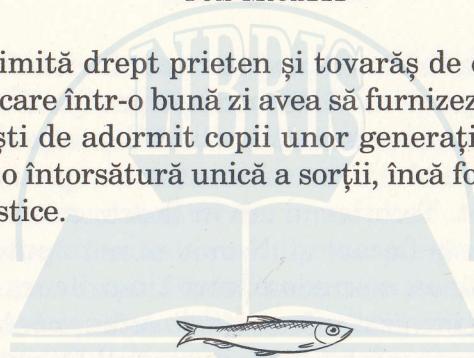
Au trecut zece ani până să se ivească acea ocazie, sub forma unui anunț din *The Times Educational Supplement*. „Se caută”, zicea anunțul, „pentru Școala cu Internat HMC din Argentina...“ Postul era în mod clar potrivit scopurilor mele, așa că într-o jumătate de oră aplicația mea era în cutia poștală, gata să-și ia zborul peste Atlantic, să-i anunțe că și-au găsit omul. În ceea ce mă privește, eram gata de plecare.

Bineînțeles că m-am documentat asupra situației economice și politice înainte de plecare. Un unchi din

Ministerul de Externe mi-a prezentat din interior situația fragilă a guvernului Perón din Argentina. Era foarte probabil să aibă loc o nouă lovitură de stat sângeroasă din partea armatei la un moment dat, sugera serviciul nostru secret. Terorismul era în floare; crime și răpiri se petreceau în fiecare zi. Numai armata putea să re-staureze ordinea, se credea. Între timp, banca mea din Londra mi-a furnizat informații de ordin economic despre Argentina: complet haos comercial! Pe scurt, toată lumea spunea, pe un ton paternalist, că plecarea în Argentina era ceva absurd și, în aceste circumstanțe, chiar exclusă. Nimeni cu mintea întreagă nu visa să meargă acolo. Asta, firește, era exact ce îmi doream să aud și reprezenta toată încurajarea de care aveam nevoie.

Mi s-a oferit postul de asistent de profesor având responsabilități de pedagog, dar termenii contractului nu erau prea promițători. Colegiul urma să plătească pentru zborul de întoarcere numai dacă rămâneam tot anul academic. Ar fi plătit ei cotizația pentru pensia din Anglia, iar eu aş fi fost remunerat în moneda locală. Directorul școlii nu a putut să îmi spună care era puterea de cumpărare a salariului meu din cauza haosului finanțiar predominant. Totuși aveam să fiu plătit în concordanță și proporțional cu restul personalului didactic. Cât timp eram rezident la colegiu, mi se oferea mâncare și cazare. Asta era tot. M-am asigurat că aveam suficienți bani în bancă să cumpăr un zbor return de la Buenos Aires în cazul unei urgențe, și banca mea a aranjat cu o sucursală a Banco de Londres y América del Sur din Buenos Aires să pot să folosesc fondurile din Londra în cazul în care aveam nevoie. Dar nu-mi păsa de bani. Eram gata de plecare, gata să îmi satisfac spiritul de aventură pe care îl avusesem de mic; să pornesc într-o aventură în căutarea destinului. Că Destinul avea

să-mi trimită drept prieten și tovarăș de călătorie un pinguin care într-o bună zi avea să furnizeze o mulțime de povești de adormit copii unor generații nenăscute încă era o întorsătură unică a sorții, încă foarte străină lumii vestice.

Juan Salvador era un pinguin care îi fermeca și vrăjea pe toți cei care îl cunoșteau în acele zile întunecate și periculoase – zile care au cunoscut prăbușirea guvernului Perón prin acte de terorism și revoluție violentă, pe când Argentina era în pragul anarhiei. Era un timp în care libertățile, oportunitățile și atitudinile erau complet diferite de cele de azi. Totuși, un Tânăr călător ca mine și inimitabilul, nestăpânitul pinguin Juan Salvador puteau, aşa cum s-a dovedit după ce l-am salvat în circumstanțe dramatice din măriile nimicitoare de pe lângă coasta Uruguay-ului, să fie cei mai veseli tovarăși.

1.

Am găsit un pinguin

În care o aventură se încheie și alta începe

Stațiunea de la țărmul mării Punta del Este se găsește în acel punct de pe coasta Uruguay-ului în care marea întindere sudică a litoralului Atlanticului sud-american se întâlnește cu țărmul nordic al deltei largi a fluviului Río de la Plata. Se află la aproximativ o sută de kilometri est de capitala Montevideo, și pe cealaltă parte a marelui râu față de Buenos Aires, capitala Republicii Argentina. În anii '60 și '70, Punta del Este era pentru locuitorii acestor două mari metropole un fel de Nissa, Cannes sau St. Tropez; locul în care oamenii din lumea bună mergeau în vacanțele de vară să scape de arșița orașului, să stea și să fie văzuți în locuințe luxoase și apartamente cu vedere spre mare, ceea ce încă mai fac și acum, după câte știu.

Am primit cheia de la unul dintre apartamentele acestea de la familia Bellamy, prieteni de-ai mei, pentru

că eram în miezul iernii și nu foloseau apartamentul ei însăși. Eram în Uruguay după o sedere extraordinară în Paraguay și mă întrepram înapoi spre Argentina trecând pe la cascadele uriașe de la Iguazú, de-a lungul coastei. După câteva săptămâni de încercări și evenimente palpitate eram încântat să petrec câteva zile relaxându-mă în Punta del Este, care era liniștită în afara sezonului.

În ultima zi a șederii mele acolo, după-amiaza târziu, mă întorsesem în apartament să împachetez și să-mi pregătesc lucrurile pentru plecarea foarte matinală de a doua zi. Rezervarea pentru vaporul peste Río de la Plata era făcută pentru ora douăsprezece la prânz, și trebuie să prind *colectivo*, autobuzul local, de la Punta del Este spre Montevideo la șase fără un sfert dimineața. Autobuzele *colectivo* erau decorate entuziast de către șoferii lor cu nenumărate ornamente și amulete aducătoare de noroc, care trebuiau să compenseze pneurile dezumflate, probabil.

După ce am împachetat, am curățat și verificat apartamentul, am hotărât să mă mai plimb încă o dată pe malul mării înainte să iau ultima cină în stațiune.

Portul din Punta del Este, așezat pe partea vestică a localității, era mic, încăpător doar pentru câteva zeci de bărci de pescuit și ambarcațiuni de plimbare, care în ziua aceea se legănau ușor legate de chei, în armonie cu pontoanele plutitoare de-a lungul cărora proprietarii puteau merge ca să ajungă la bărcile lor. Deși portul este bine apărat de Oceanul Atlantic la est, era puțin protejat de briza vestică care bătea în acea zi.

Aerul era plin de țipătul pescărușilor, zgomotul frânghiilor și mirosul de pește. Această oază de liniște se scălda liniștită în lumina scliptoare a soarelui de iarnă. Culourile intense ale pescărușilor, bărcilor și caselor apăreau în cea mai bună lumină pe marea de safir și

cerul de azur. Totuși, îmi atrăseseră atenția miile de pești din apa rece și clară ca cristalul. Înotând la unison, bancurile de sprot se întreceau în jurul portului, încercând să scape de peștii de pradă executând zigzaguri, despărțindu-se și reunindu-se la câteva secunde. Eram fermecat de valurile mexicane de lumină care pulsau de-a lungul apei ca o auroră, când soarele se lovea de corpurile iridiscente ale peștilor.

Lângă pompele de benzină ruginite și vechi, marcate în galioane și așezate sub un acoperiș de tablă ondulată, o pescăriță vânjoasă își căstiga traiul zilnic în port cu o plasă mare și verde, legată strâns de un stâlp rezistent de bambus. Purta un șorț de piele, cizme de cauciuc și avea o expresie satisfăcută, deși, am observat eu, avea mâinile goale. Avea părul acoperit cu o eșarfă maro și fața îi era brăzdată de riduri adânci. Lângă ea erau trei vase de lemn umplute aproape până la buză cu sprot, acesta fiind probabil motivul satisfacției sale. Stând scufundată până la gleznă în pește argintiu mișcător, își arunca plasa în apă și ridică o nouă captură aproape la fiecare minut, spre groaza pescărușilor care o certau zgomotos. Zâmbea cu gura ei lipsită de dinți de fiecare dată când arunca o nouă captură în butoaie și aduna cei câțiva pești care nu căzuseră din plasă, lucru pe care, mi-am dat seama, nu putea să îl facă purtând mănuși. Pescărușii mici cu spatele negru și coada de rândunică, după ce pluteau puțin la vreo trei metri deasupra mării, se scufundau și se iveau apoi pe neașteptate la suprafață cu sprotul care sclipea ca balonașele de mercur în ciocul lor. În momentul următor prada era înghițită.

Erau și câțiva pinguini în port, bucurându-se la rândul lor. Era captivant să îi urmărești cum zboară repede prin apă pe urmele peștilor, mult mai îndemânatichi ca pescărușii din aer. Sucindu-se și întorcându-se, ei tăiau